

skepsis Blog

☰ Menu

Symposium VtdK over modeziekten

11/09/2011 door Jan Willem Nienhuys

De Vereniging tegen de Kwakzalverij wijdt in 2011 haar jaarsymposium aan modeziekten zoals chronische vermoeidheid. [Het symposium, getiteld 'Van ziekten die komen en voorbij gaan', vindt plaats op zaterdag 8 oktober in Felix Meritis in Amsterdam.](#)

Cees Renckens, de aftredende voorzitter van de VtdK, schreef er al over in hoofdstuk 7 van zijn proefschrift, en op het afscheidssymposium voor Kees de Jager (1998) sprak hij er al over, met name over de thans vrijwel verdwenen 'bekkeninstabiliteit' en de postnatale depressie. De schriftelijke versie van zijn lezing staat in *Randverschijnselen in de wetenschap: Liber amicorum voor Kees de Jager* ([Skeptische Notitie 13, 2000](#)). Daarin somt hij wel 14 modeziekten op, en daar staat de overgevoeligheid voor elektriciteit niet eens bij, net zo min als '[meervoudige chemische overgevoeligheid](#)' trouwens, maar de [lobby om deze ziekte in Nederland erkend te krijgen](#) dateert van na 1998, en ook [de in Nederland bedachte HPU-ziekte](#) was toen nog toekomstmuziek.

Over overgevoeligheid voor elektriciteit zal Luc Bonneux spreken. Velen van ons zullen hem nog kennen van het afgelopen congres over complottheorieën. U kunt zich voorbereiden op zijn lezing door zijn artikel in het *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde* (2007) te lezen: [‘Elektromagnetische velden: Gezondheidsschade door het nocebo-effect’](#).

Ook zal [Frank Koerselman](#) van de partij zijn. De oudgedienden van Skepsis zullen zich nog wel zijn boeiende lezing in 1998 herinneren op ons congres ‘Modegolf en Wetenschap’, en de anderen moeten het stellen met het congresverslag, met foto op *Skepter* op de [CD-ROM](#), en zonder foto [op de ME-documentatiewebsite](#). Van die lezing herinner ik me het levendigst het geschetste geval van een heelveelstejaars rechtenstudent die, na een onbenullig botsinkje bij de verzekering aanklopte en in verband met een naar zijn zeggen opgelopen postwhiplashsyndroom die hem verder studeren onmogelijk maakte, een bedrag vroeg gelijk aan het gederfde inkomen van een topadvocaat die veertig jaar werkt. Voor een iets recenter artikel over [Koerselmans zienswijze in Medisch Contact](#) zie [hier](#).

Ook de eminente [emeritus-hoogleraar gynecologie P.E. Treffers](#) zal spreken. Hij gaat het hebben over ‘[Chlorose, een ziekte van kwijnende jonge meisjes](#)’, waarover hij ook eerder (2003) in het *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde* schreef. Helemaal weg is deze ziekte nog niet want [er wordt Mangan 200C voor verkocht](#).

Maar meer nog dan voor de lezingen is een VtdK-symposium aan te bevelen vanwege de gezellige sfeer, de talrijke interessante mensen die men er kan ontmoeten, en niet te vergeten de voortreffelijke lunch!

Verdere inlichtingen [op de website van de VtdK](#). Let op: Felix Meritis is niet zo groot, dus vooraanmelding is sterk aan te bevelen.

📁 Gezondheid

➤ Donkerlo over kwakzalverij en verslaving

19 gedachten over “Symposium VtdK over modeziekten”

Henk

13/09/2011 om 12:34 | Bewerken

Prachtig onderwerp, Renckens wel toevertrouwd!

Het zou ook mooi zijn als iets meer aanvaarde diagnoses ook eens tegen het modelicht zouden worden gehouden.

Wat te denken van adhd en pdd-nos. Datt zijn zeer onspecifieke 'aandoeningen' waarbij dan naarstig naar een fysiologisch substraat wordt gezocht.

Het gaat hierbij om vormen van gedrag die als lastig voor de betrokkene zelf en zijn omgeving worden ervaren maar waarbij we ons moeten hoeden om daar etiketten als 'stoornis' op te plakken.

Het zijn bij goede beschouwing ook slechts beschrijvingen en geen verklaringen, terwijl het toch zo door 'patiënten' en dokters wordt gebruikt.

'U bent zo druk omdat U adhd hebt'

Nee!

Het moet zijn: 'U vertelt mij dat U zo druk bent en ik noem dat adhd'.

Een wereld van verschil!

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Martin Bier**

14/09/2011 om 04:04 | Bewerken

In Nederland verschijnen mensen regelmatig niet op hun werk omdat ze "overspannen" zijn. Ik heb als scholier heel wat uren door de stad gezwalkt omdat er weer eens een leerkracht "overspannen" was. Duizenden uren productieve arbeid gaan dagelijks verloren door die "overspannenheid"-epidemie. Ik heb 't altijd een nogal vaag begrip gevonden, maar blijkbaar kunnen artsen in Nederland dit dus vaststellen. Het vreemde is dat er geen equivalent begrip in de Engelstalige wereld bestaat. Er is geen vertaling voor en er is ook geen begrip dat erbij in de buurt en komt dat een geaccepteerde reden voor verzuim kan zijn. Gaat het met "overspannen" om een stopwoord, vage gemoedstoestand of modekwaal – of is het fysiologische werkelijkheid? Misschien is er een Nederlandse arts die dit enigszins voor me kan verhelderen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Rudolf Smit**14/09/2011 om 09:38 | [Bewerken](#)

Voor zover ik weet is het begrip "overspannen" vervangen door "burn-out". Je hoort zelden of nooit meer dat iemand overspannen is, maar wel dat-ie een burnout heeft.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Boris Versteegh**15/09/2011 om 02:37 | [Bewerken](#)

Ik denk dat we er echter wel voor moeten waken om een aandoening/ziekte/kwaal niet te snel gaan voorzien van het etiket 'modeziekte'. Dat zou een kolfje naar de hand zijn van onverschillige, empathie-arme mensen, die de aandoening van zijn medemens afdoen als 'aanstellerij', terwijl er wel degelijk wat aan de hand is. Want alles afdoen als 'mode' en 'aanstelleritus' is namelijk ook een (mode)ziekte van onze tijd.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**ragnar**15/09/2011 om 02:55 | [Bewerken](#)

@Rudolf,

Ik lees hier (bron Wiki) dat overspannenheid niet verward dient te worden met een burn-out.

Voor de mensen die het naadje van de kous willen weten.

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Burn-out>

Wat er in fysiologische zin met je lijf gebeurt inzake langdurige stress mag toch wel bekend zijn.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Jan

15/09/2011 om 14:47 | [Bewerken](#)

Mode ziekten bestaan niet: Er zijn alleen mensen die dat vinden. Dit tekent skepsis hier; weinig onderbouwing, als een speer met conclusies. Zwart/ wit denken is het makkelijkst als je er zelf niets mee te maken hebt.

Dat hier en daar wat labels worden verhangen geeft de onwil aan om in de complexiteit te willen duiken.

Het zou van meer moed getuigen om de dialoog aan te gaan met deze patiënten.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

18/09/2011 om 22:08 | [Bewerken](#)

Nou Jan, dan ga je je maar opgeven voor dat symposium, en dan kun je daar de discussie aangaan. Je suggereert dat artsen die met deze klachten te maken hebben niet met patiënten praten en zich niet suf piekeren over wat er aan deze 'onbegrepen klachten' te doen zou kunnen zijn, maar daarentegen onwillig zijn om 'in de complexiteit te duiken'. Waar is je onderbouwing voor deze aantijging?

Ik suggereer dat op het symposium de hele 'Jan' zal schitteren door afwezigheid.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**ragnar**19/09/2011 om 00:51 | [Bewerken](#)

@JW

De ervaring leert wel dat artsen klachten die ze niet of moeilijk thuis kunnen brengen vaak (te) snel geneigd zijn om het dan allemaal maar weer aan de psycho-somatische kapstok te hangen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Rudolf Smit**19/09/2011 om 13:07 | [Bewerken](#)

@Ragnar – inderdaad, een stevige burnout is een echte aandoening.

Wat mij echter is opgevallen dat het woord overspannen niet zo vaak meer wordt gebruikt, maar het woord burnout des te meer, ook als het om een tijdelijke vermoeidheidsperiode gaat.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Wout**19/09/2011 om 21:32 | [Bewerken](#)

Grappig, dat niet-medici het eigenlijk veel beter weten dan medici. Hoe zou dat toch komen? Ik ken ook zo iemand die feilloos weet, welke dokters in welke ziekenhuizen het goed weten en welke niet, nog afgezien van hun resultaten. Ik

bedoel dus niet artsen die duidelijk gefaald hebben en als zodanig bekend zijn. Is dit typisch Nederlands of komt dit overal voor in de wereld?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

19/09/2011 om 22:47 | [Bewerken](#)

Het is een algemeen verschijnsel dat hoe minder men weet, des te vaster men van de eigen ideeën over wat dan ook overtuigd is.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

ragnar

19/09/2011 om 23:24 | [Bewerken](#)

@Rudolf,

Overspannen is inderdaad niet meer een term die in zwang is. Daar heb je gelijk in.

@Jan Willem,

Quote ondergetekende: De ervaring leert wel dat artsen klachten die ze niet of moeilijk thuis kunnen brengen vaak (te) snel geneigd zijn om het dan allemaal maar weer aan de psycho-somatische kapstok te hangen. Einde quote.

Kun je je hierin vinden?

Of zit je nog op een antwoord te broeden?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Wout

20/09/2011 om 11:52 | Bewerken

Ook de "ervaring" van niet-medici is veel groter dan die van medici. Zouden zij niets anders doen dan allerlei (ex-)patienten langs gaan om te praten over hun behandeling door medici? Of plaatsen zij advertenties, kijken op Facebook en andere fora op internet? Je zou haast denken dat zij zich vervelen en niets anders te doen hebben, maar dat klinkt weer zo onaardig.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Ron**

22/09/2011 om 15:28 | Bewerken

Modeziekten bestaan wel degelijk. Dat komt omdat bepaalde symptomen al (te) snel worden toegeschreven aan een bekend ziektebeeld.

Een paar jaar geleden kreeg zowat elk kind onder de 10, dat een klein beetje druk was (en welk kind is dat niet) al snel het etiket ADHD opgeplakt. Gewoon onwetendheid. Het zal je als ouder gebeuren!

Gr., Ron @ <http://www.kieseenuitje.nl>

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Renate**

23/09/2011 om 14:31 | Bewerken

Inderdaad Ron en als je sociale vaardigheden te wensen overlaten heb je al snel een stoornis in het autisme spectrum.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

ragnar

23/09/2011 om 16:42 | Bewerken

@Renate,

Daar zijn wel criteria voor hoor, een ieder heeft wel wat trekjes van bordeline, autisme of bijv PDD-Nos, afijn noem het allemaal maar op, slechts als het excessief is, dat impliceert het overschrijden van bepaalde vastgestelde criteria wordt het pas interessant voor de geestelijke gezondszorg en kom je in aanmerking voor therapie en pillen of beide.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Renate**

25/09/2011 om 20:09 | Bewerken

Die criteria voor autisme zullen er wel zijn, maar de grenzen zijn boterzacht. Tegen autisme zijn geen pillen, maar een Wajong-uitkering kan wel gemakkelijk zijn.

En hier spreek ik min of meer uit eigen ervaring.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**lucien**

30/09/2011 om 18:12 | Bewerken

iedereen verzint maar wat....als ik een deukje in mijn nagel heb moet ik al naar de dokter van mijn naasten omdat ik wel eens iets onder de leden zou kunnen hebben wat dodelijk zou kunnen zijn...dan verzint ik er maar een naam bij in de

lijn van...het is...de wijnziekte!! ik drink wel eens een wijntje 's avonds...eigenlijk iedere avond...lekker ontspannen en dan heerlijk slapen....daar komt het van!! de wijn!!! terwijl de onwetenden welke niet kunnen slapen maar blijven roepen: "ik draai en draai en maal en maal en ik sliep pas om 3 uur vannacht!". jaja... opgenomen en al geloven ze dan nog niet dat ze vanaf half tien al in een diepe slaap liggen te ronken... ook heb ik iemand gekend die na vele tests in het ziekenhuis er nog steeds van overtuigd was dat het niet in haar hoofd zat maar dat het kwam omdat ik scheten liet in bed en wel eens omdraaide....duh!!! bedenk daar ook maar een naam voor....

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

pedro

04/10/2011 om 15:29 | [Bewerken](#)

Ik hoop dat de "discussie" hierboven niet representatief is voor het symposium. Als je het niet begrijpt kan je soms beter niets zeggen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Reacties zijn gesloten.

[Artikelen uit Skepter](#)

[Proefnummer van Skepter](#)